

TE-palvelu-uudistuksen valmistelun tilanne ja Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen valmistelu

Kaupunginhallitus 12.06.2023 § 174

TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Pirkanmaalla valmistellaan kuntajohdon (valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat sekä kuntajohtajat) 17.3.2023 linjausten ja Tampereen kaupunginhallituksen 27.3.2023 päätöksen mukaisesti Pirkanmaan yhteistä työllisyysaluetta siten, että Tampere toimii yhteistoiminta-alueella järjestämisvastuullisena vastuukuntana.

Valmistelua on tehty seuraavien lähtökohtien mukaisesti:

- 1) Yhteisenä toimielimenä toimii Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunta, jossa Tampereen kaupungilla on enemmistö.
- 2) Rahoitusmalli perustuu lakisääteisten tehtävien järjestämiseen ja toteutuneisiin kustannuksiin. Kustannukset kohdennetaan aiheuttamisperiaatteella tai laskennallisella jakoperusteella ja muista kuin lakisääteisesti yhteistoiminta-alueelle kuuluvista palveluista, tehtävistä ja yhteistyöstä sekä kustannuksista sovitaan erillisin sopimuksin.
- 3) Kunnat osallistuvat Pirkanmaan työllisyysalueen valmisteluprojektin kustannuksiin minkä lisäksi valmistelu edellyttää riittävää asiantuntijoiden työpanosta kunnista.

TE-uudistuksen ja työllisyysalueen valmistelun kustannukset ajalta 1.4.2023 – 31.3.2025 on sovittu jaettavan Pirkanmaan kuntien asukaslukujen suhteessa. Helmikuussa 2023 Pirkanmaan johtajakokouksessa perustettu Pirkanmaan kuntien johtajista ja TE-toimiston johtajasta koostuva nk. kuntatyönrkki toimii Pirkanmaan työllisyysalue -mallin valmistelussa. Ryhmä käsittelee mm. yhteistoimintasopimuksen, kunta- tai aluemallin, aluejohtamisen, kustannustenjakomallin sekä palvelujen järjestämissuunnitelman valmisteluun liittyviä asioita. Kuntatyönrkin ja Pirkanmaan johtajakokouksen lisäksi ohjaavaa linjauskeskustelua käydään ja valmistelusta tiedotetaan TE-uudistuksen ja kokeilun olemassa olevissa ryhmissä, kuten TE2024 -uudistuksen valmistelun ohjausryhmä, Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilun operatiivinen johtoryhmä sekä TE -palvelut 2024 -uudistuksen valmistelun strateginen kumppanuusryhmä.

Kuntatyönrkki ja Pirkanmaan johtajakokous ovat valmistelleet *yhteisen työllisyysalueen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteet*, joiden mukaisesti valmistelua jatketaan. Pirkanmaan *yhteisen työllisyysalueen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteet* käsiteltiin kuntajohdon (valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat sekä kuntajohtajat) yhteisessä tapaamisessa Tampere-talossa 26.5.2023. Periaatteet on tarkoitus käsitellä kesäkuun 2023 aikana kaikkien Pirkanmaan kuntien hallituksissa, jotta työllisyysalueen valmistelussa voidaan edetä kohti kuntien syys-lokakuun valtuustokäsittelyä.

Periaatteiden lähtökohtana on uudistukselle asetetut tavoitteet. Lisäksi periaatteet perustuvat Pirkanmaalla laaja-alaisessa yhteistyössä valmisteltuun uudistukseen liittyvään palvelustrategiaan, jonka lähtökohtana ovat asiakaslähtöiset, vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut osana kuntien elinvoimapalveluja. Yhteistoimintasopimus on valmisteluajataulun mukaan tarkoitus käsitellä Tampereen kaupunginvaltuustossa syyskuussa 2023. Työ- ja elinkeinoministeriölle tulee yhteistoimintasopimuksen lisäksi ilmoittaa 31.10.2023 mennessä

suunnitelma palvelujen järjestämisestä ja niistä toimitiloista, joita työllisyysalue ei olisi ottamassa valtiolta vastaan.

Voimaanpanolain 6 § (383/2023) mukaan työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisen yhteydessä kuntien järjestämisvastuulle siirrettävien tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto työ- ja elinkeinotoimistoista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja kehittämis- ja hallintokeskuksesta kuntiin ja kuntayhtymiin katsotaan liikkeenluovutukseksi. Valtiolta siirtyvä henkilöstö siirtyy lähtökohtaisesti vastuukunnan eli Tampereen kaupungin palvelukseen. Kuntien lakisääteisissä TE-palveluissa työskentelevän henkilöstön mahdollinen siirtyminen vastuukunnalle on kuntatyönyrkin toimeksiannosta tarkastelussa ulkopuolisen konsultin toimesta.

TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtymisen myötä Tampereen kaupungin toimintamenot ja valtionosuustulot tulevat kasvamaan merkittävästi. Parkanon kaupunki, eivätkä muutkaan Pirkanmaan kunnat näyttäisi olevan käyttämässä palveluihin enempää kuin tällä hetkellä, paitsi tulevan uuden (siirtyvän) valtionosuusrahoituksen verran.

TE-palveluiden uudistuksen valmistelun keskeinen tavoite on palveluiden ja tehtävien sujuva ja hallittu siirto valtiolta työllisyysalueelle vuoden 2025 alussa. Pidemmän tähtäimen kehittämistyö käynnistyy tämän jälkeen vuonna 2025 palvelustrategian mukaisesti.

Liite:

Pirkanmaan TE-uudistuksen valmistelu: Järjestämisen ja tuottamisen periaatteet 12.6.2023

Valmistelija: kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä Parkanon kaupungin tavoitteeksi, että TE-palveluiden järjestämismallia valmistellaan Pirkanmaan yhteisen työllisyysalueen mukaisesti siten, että Tampere toimii yhteistoiminta-alueen järjestämisvastuussa olevana vastuukuntana
2. että työllisyysalueen valmistelua jatketaan liitteessä todettujen Pirkanmaan yhteisen työllisyysalueen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteiden mukaisesti
3. merkitä TE-palvelu-uudistuksen valmistelutilanteen tiedoksi.

Käsittely

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Klaus Myllymäki esitti, että asia palautetaan valmisteluun lisätietojen saamiseksi. Kaupunginhallituksen jäsen Hilikka Ala-Kauhaluoma kannatti Klaus Myllymäen esitystä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteltavaksi lisätietojen saamiseksi.

Kaupunginhallitus 21.08.2023 § 192
651/00.04.01/2023

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti 1.1.2025. Järjestämisvastuun saaminen edellyttää kunnan työvoiman määrän olevan

vähintään 20 000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen tulee muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa.

Kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta. Tehtävää hoitavaa kuntaa kutsutaan vastuukunnaksi.

Muodostettavalla työllisyysalueella tarjotaan lähipalveluita uudistuksen tavoitteiden mukaisesti.

Kuntien, jotka muodostavat työllisyysalueen, on toimitettava viimeistään 31.10.2023 työ- ja elinkeinoministeriölle ilmoitus siitä, mitä järjestämisvastuusta sovitaan työllisyysalueen kuntien kesken.

Läntisen Pirkanmaan kunnat ovat olleet mukana Pirkanmaan yhteisen työllisyysalueen valmistelussa. Läntisen Pirkanmaan oma työllisyysalue mahdollistaisi kuitenkin tätä paremmin oman alueen ja paikallisten työllisyys-, elinkeino- ja koulutuspalvelujen muodostaman ekosysteemin hyödyntämisen, lähipalvelujen tuottamisen ja demokraattisen päätöksenteon.

Edellä mainittuun perustuen on valmisteltu Läntisen Pirkanmaan oman työllisyysalueen suunnittelun käynnistämistä. Yhteistoimintamalliin sitoutuvat kunnat muodostaisivat edellä mainitun lain mukaisen yhteistoiminta-alueen eli Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen. Yhteistyökunnat hyväksyisivät erikseen tähän toimintamalliin pohjautuvan yhteistoimintasopimuksen ja suunnitelman työvoimapalvelujen järjestämisestä lokakuun aikana.

Vastuukuntana toimisi Sastamalan kaupunki, joka toimisi lain edellyttämänä työvoimaviranomaisena. Järjestämisvastuussa oleva vastuukunta vastaisi kuntalain 8 §:n 2. momentin mukaisesti palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Sen estämättä, mitä kuntalain 8 §:n 2. momentin 5. kohdassa säädetään, järjestämisvastuussa oleva kunta voisi sopia laissa tarkoitetun työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä noudattaen mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi.

Liitteenä: Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen toimintamalli, jossa on tarkemmin määritelty toimintamallin periaatteet. Toimintamallin periaatteet täsmentyvät yhteistoimintasopimuksessa ja suunnitelmassa työvoimapalvelujen järjestämisestä.

Valmistelija: kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää käynnistää Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen valmistelun niin, että

- 1) Parkanon kaupunki sitoutuu Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen valmisteluun siten, että vastuukuntana on Sastamala,
- 2) työllisyysalueen valmistelua tehdään viranhaltijatyönä, tarvittaessa alueen kuntien luottamushenkilöedustajat kutsutaan erilliseen neuvotteluun,
- 3) Sastamalan kaupungilla vastuukuntana on oikeus hankkia työllisyysalueen valmistelussa tarvittavia asiantuntijapalveluja,
- 4) Parkanon kaupunki irtaantuu Tampereen johtamasta koko Pirkanmaan työllisyysalueen valmistelusta elokuun loppuun mennessä.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.